

Zeven minuten

Zeven minuten mag ik spreken op deze avond van gedenken. Zeven minuten tot u, tot jou die naar hier bent gekomen met een naam in uw hart, in uw hoofd op uw lippen. Misschien zelfs meer dan een naam. U, jij hier in Assen ken ik niet persoonlijk. Ik mag uw gast zijn, een gastspreker. Ook in mijn hart is een naam. De naam van mijn jongste zus die 59 werd en na ziekte in augustus dit jaar overleed. Voor het eerste klinkt haar naam op een herdenking in deze tijd van Allerzielen. Die naam is bij mij en zo voel ik mij dichterbij u die hier bent. Weet hebben van een zus verlies of een broer is anders dan weet moeten hebben van een kind verlies. Of kinderen zoals in Oss. Maar er is geen erg, erger of ergst. Ieder voelt zijn eigen gemis. Iedere naam is een verhaal. Zeven minuten mag ik spreken maar misschien zou het beter zijn om zeven minuten te zwijgen, stil te zijn of misschien wil iemand een klaaglied zingen, een aanklacht. De dood kan zo verbijsterend in het leven komen. Een vader schreef me over zijn zoon die zoals hij schreef de dood werd ingejaagd, 19 oktober 1994 met 22 andere onschuldigen, bijna 25 jaar geleden bij een bushalte in Jerusalem. Hij was er als stagiaire. Ieder jaar in oktober schrijnt, schreit zijn verdriet. De tijd heelt geen wonden. Slaat vaak nieuwe wonden. Een kind is levenslang. Een liefde van je leven vergeet je niet. Het is dit jaar 6 jaar geleden dat heel Nederland en daarbuiten de naam van Tim Ribberink leerde kennen. Hij kon na alle pesten niet verder. Voor zijn ouders betekent het veel dat zijn naam genoemd blijft worden. Ik mag nog steeds de woordvoerder zijn en voel me verwant met al die mensen die werd gepest en de dood zochten. Het kan ook zijn dat je liever hebt dat ik zwijg en niet al die verschrikkelijke dingen noemen. Verkeersongevallen, moorden, acute sterven, verdrinken in de zomer. Het houdt niet op. Je kunt ook een mooie herinnering hebben aan de tijd van sterven en afscheid. Dat het een tijd van warme nabijheid was waarin je als naasten naar elkaar bent toegegroeid. Misschien was het sterven een bevrijding na een lange zeer moeilijke tijd. “Ons huwelijk was niet gebroken maar verbroken,” zei een man die tien jaar leefde met zijn jong dementerende vrouw. Zij was wel en niet meer wie zij was. Of misschien zou een kleinzoon van 25 willen zeggen wat ik een kleinzoon van die leeftijd hoorde zeggen: “mijn opa was een vader voor mij, toen mijn vader in mijn puberjaren na de scheiding voorgoed uit beeld raakte.” Zijn woorden van denken en danken raakten me diep. Zoveel verhalen zou ik willen vertellen van kinderen en jongeren en oude mensen en daartussen maar ook van hen die een levensvriend of vriendin aan de dood verloren of een relatie niet erkend werd of verborgen bleef. Een woord voor mensen die hun rouw alleen moeten dragen. Wat zijn de goede woorden vroeg iemand? Zijn er wel goede woorden? Tot velen is gezegd sterkte of wordt gezegd wat ben je flink. Of je mag me altijd bellen....Goed bedoeld. Wat kan het opluchten als je niets moet, als huilen mag, als je kwetsbaar mag zijn. Als je op jouw manier mag rouwen. Er is geen normale rouw maar wel jouw verhaal. Het kan je goed doen als je merkt dat met verloop van de tijd als men zegt dat het leven doorgaat, iemand begrijpt dat het gemis vaker meer dan minder wordt en dat dat niet vreemd is. Het kan je goed doen en tegelijk pijn als de naam genoemd wordt, maar de naam niet meer noemen doet veel meer pijn. U bent hier gekomen voor een mens met een naam. Een mens die uw leven heeft gekleurd en nog kleurt.....ik lees een gedicht voor deze avond en ben stil met u.

Marinus van den Berg, schrijver van o.m Tijd om te troosten en pastor email mjvdb@planet.nl